

NOTAT

**Miljø- og
Fødevareministeriet**
Departementet

Fødevarer og Veterinær
Ref. KRTAN

Den 12. november 2018

Danskproducerede og udenlandske æg samt dyrevelfærd

Problemstilling

I et åbent brev fremsendt af Gråsten Fjerkræ til Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg fremsættes anklage om at Fødevarestyrelsen vildleder forbrugerne. Anklagen baserer sig på den fejlagtige rapportering i pressen om Fødevarestyrelsens rolle i branchens nyligt lancerede stempel på danskproducerede æg. Nedenfor redegøres for faktuelle forhold vedr. danskproducerede æg og udenlandske æg der kan eksporteres til Danmark, samt den danske lovgivning vedrørende dyrevelfærd for æglæggende høns.

Baggrund

Danskproducerede æg og udenlandske æg der kan eksporteres til Danmark

Danmark har særstatus for salmonella i æg. På Fødevarestyrelsens hjemmeside fremgår det, at Danmarks særstatus i EU for konsumæg giver en ekstra sikkerhed for forbrugerne. Det begrundes med et tættere testprogram for salmonella af de danske flokke.

Det danske salmonellaprogram for høns, som lægger spiseæg, kræver, at alle hønseflokke (konsumægsklokker) testes hver 2. uge. EU reglerne kræver, at en flok pr. bedrift testes hver 15. uge. Flokkene undersøges for salmonellabakterier, og disse types for at få viden om, hvilken type salmonella (serotype), der er tale om. EU-reglerne har kun restriktioner på to serotyper (S. Typhimurium og S. Enteritidis), hvor de danske regler omfatter alle serotyper.

Danmarks særstatus på æg betyder, at virksomheder, der vil eksportere æg til Danmark, skal dokumentere, at æggene stammer fra konsumægsklokker, der er testet efter EU reglerne, dvs. hver 15. uge, og er fundet fri for alle typer salmonella. De danske flokke er således testet hyppigere end flokke, der alene lever op til EU-kravet, og hvad der kræves i forhold til eksport til Danmark, som følge af særstatus. Fødevarestyrelsen mener derfor, at danske æg er mere sikre end udenlandske æg i forhold til risikoen for salmonella.

Af brevet fra Gråsten Fjerkræ fremgår, at der for udenlandske æg kun testes for de fem mest udbredte typer af salmonella. Som følge af dansk særstatus skal æg, der eksporteres til Danmark, være testet for alle typer salmonella. Fødevarestyrelsens formodning er, at der henvises til de fem serotyper, der er omfattet af restriktioner i avlsflokker i hele EU.

For så vidt angår de 3000 forskellige salmonellatyper, kan Fødevarestyrelsen ikke forklare, hvor Danske Æg har tallet 3000 fra. Som det også fremgår af brevet, er det på Fødevarestyrelsens hjemmeside anført, at der er ca. 2000 typer.

Dyrevelfærd for æglæggende høns

Der er i EU fastsat dyrevelfærdsmæssige bestemmelser for æglæggende høner i Rådets direktiv 1999/74/EF om mindstekrav til beskyttelse af æglæggende høner. Direktivet er gennemført i dansk lovgivning ved bekendtgørelse nr. 881 af 28. juni 2016 om beskyttelse af æglæggende høner. Bestemmelserne gælder både produktion i berigede bure og i alternative systemer (produktion af skrabeæg, frilandsæg og økologiske æg).

De danske bestemmelser er på en række områder mere restriktive end direktivkravene. Som eksempler kan nævnes:

- at antallet af etager efter de danske regler er begrænset til tre i både buranlæg og alternative systemer, hvor der ifølge direktivet ikke er nogen grænse for antallet af etager i buranlæg, og en maksimal grænse på 4 etager i alternative systemer
- at der er et mere restriktivt krav til belægningsgrad i alternative systemer med flere etager, idet der er et krav om, at der i alternative systemer med flere etager højst må være 18 høner pr. m² gulvareal, udover direktivets krav til belægningsgrad på det samlede areal (gulv og etager) som hønerne har adgang til, og
- at der er krav om, at der i berigede buranlæg højst må være 10 høner pr. bur, hvor direktivet ikke har krav om en maksimal gruppestørrelse pr. bur.

Brancheorganisationen Danske Æg, der pakker langt størstedelen af danske konsumæg, indførte i 2013 et frivilligt stop for næbtrimning af kyllinger beregnet på produktion i berigede bure, og i 2014 blev dette udstrakt til også at omfatte kyllinger beregnet på produktion af skrabeæg og frilandsæg. Da næbtrimning ikke må udføres i den økologiske produktion, er danske høner, der producerer konsumæg, ifølge branchens oplysninger ikke længere næbtrimmede. Næbtrimning udføres for at undgå skaderne fra fjerpilning og kannibalisme, men kan indebære både akut og længerevarende smerte for kyllingerne.

Den danske lovgivning vedrørende dyrevelfærd er således på flere områder mere restriktiv end EU's krav og hertil kommer, at den danske ægbranche frivilligt er ophørt med næbtrimning.